

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.007.10.2021

Pan
Władysław Szczepkowski

p.o. Prezesa Zarządu
PKP CARGO SA
ul. Grójecka 17
02-021 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/018 Efekty wybranych działań państwa podejmowanych w celu łagodzenia skutków epidemii
w gospodarce

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	PKP Cargo SA ¹ , ul. Grójecka 17, 02-021 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Władysław Szczepkowski, p.o. Prezesa Zarządu PKP Cargo SA od 18 października 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Pan Czesław Warsewicz, Prezes Zarządu, od 27 marca 2018 r. do 18 października 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wnioskowanie, wykorzystanie i rozliczenie środków publicznych otrzymanych w ramach instrumentów pomocowych przeciwdziałających skutkom COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020 – 2021 (I połowa) z uwzględnieniem okresów wcześniejszych i późniejszych w przypadkach danych porównawczych lub zdarzeń mających wpływ lub będących skutkiem występowania COVID-19 i mających wpływ na ocenę kontrolowanej działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Agnieszka Siwczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/96/2021 z 3 listopada 2021 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej także: Spółka.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykorzystanie i rozliczenie wsparcia udzielonego PKP Cargo SA na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁴. Zgodnie z umową o dofinansowanie (regulującą wypłatę należnych świadczeń) zawartą z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie numer 14000/CV-19/13637308 z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz przepisami prawa wykorzystano i terminowo rozliczono środki przeznaczone na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy oraz na pokrycie należnych od pracodawcy składek na ubezpieczenia społeczne pracowników, otrzymane na podstawie art. 15g ustawy COVID-19. Z otrzymanej kwoty 102 420,2 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem 98 298,9 tys. zł, tj. 96%, a pozostałe środki zwrócono. Wnioskując o pomoc Spółka podała zgodne ze stanem faktycznym i dokumentacją Spółki dane uprawniające do otrzymania środków pomocowych oraz przedkładała wymagane dokumenty. Środki uzyskane w ramach ww. pomocy Spółka wykorzystwała zgodnie z celami i warunkami umowy. W okresie wsparcia tj. od 1 czerwca do 31 sierpnia 2020 r. otrzymana pomoc przyczyniła się do zachowania ciągłości działalności Spółki i utrzymania miejsc pracy. W ww. okresie nastąpiło w Spółce zmniejszenie zatrudnienia, ale były to zmiany, które wynikały z przyczyn nieleżących po stronie pracodawcy.

Uwzględniając rozliczenie otrzymanych środków i częściowy ich zwrot, Spółka otrzymała jako pomoc bezzwrotną kwotę 98 298,9 tys. zł. Wielkość otrzymanej pomocy bezzwrotnej stanowiła 59,4% wartości przychodów, wykazanych we wnioskach o tę pomoc jako utracone w wyniku COVID-19.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

PKP Cargo SA jest operatorem kolejowych przewozów towarowych, świadczącym usługi transportowe w zintegrowanych łańcuchach logistycznych, łącząc transport kolejowy, samochodowy oraz morski.

W skład PKP Cargo SA wchodzi osiem wewnętrznych jednostek organizacyjnych:

- PKP Cargo SA – Centrala,
- PKP Cargo SA – Centralny Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Śląski Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Dolnośląski Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Zachodni Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Południowy Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Wschodni Zakład Spółki,
- PKP Cargo SA – Północny Zakład Spółki.

Centrala i Zakłady Spółki są pracodawcami w rozumieniu art. 3 Kodeksu Pracy.

Zadania związane z obsługą dotacji realizowane były przez Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi PKP CARGO SA w Centrali Spółki.

(akta kontroli: str. 17-18)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm. dalej: *ustawa COVID -19*.

W okresie objętym kontrolą PKP Cargo SA, w której wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, skorzystała z jednego instrumentu pomocowego ustanowionego przez państwo w celu przeciwdziałania skutkom epidemii SARS-COV-2 dla gospodarki, tj. z dofinansowania wynagrodzenia pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy na podstawie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁵.

(akta kontroli str. 5-10)

W dniu 8 czerwca 2020 r. Spółka złożyła do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie⁶ wniosek⁷ o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych⁸ na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy w następstwie wystąpienia COVID-19⁹.

Wniosek ten obejmował okres trzech miesięcy licząc od 1 czerwca 2020 r. i dotyczył 16 346 pracowników, którym obniżono wymiar czasu pracy o 10%. Łączna wartość przyznanego Spółce dofinansowania wyniosła 102 420,2 tys. zł, w tym na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników 87 189,7 tys. zł (85,1%) oraz na pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od kwoty przyznanego dofinansowania do wynagrodzenia - 15 230,5 tys. zł (14,9%).

Spółka uzyskała zgody korporacyjne¹⁰ niezbędne do złożenia wniosku oraz zaciągnięcia zobowiązania związanego z zawarciem umowy o dotację.

(akta kontroli str. 11-21)

PKP Cargo SA we wniosku oświadczyła, że:

- a) jest Przedsiębiorcą¹¹, u którego obniżono wymiar czasu pracy, w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, rozumianych jako sprzedaż usług, liczony w ujęciu ilościowym;
- b) w okresie dwóch kolejnych miesięcy liczonych od dnia 26 marca 2020 r. obroty gospodarcze Spółki spadły nie mniej niż 15%;
- c) nie zachodziły przesłanki do ogłoszenia upadłości;
- d) nie zalegała z uregulowaniem zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FGŚP, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 r.;
- e) wniosek nie obejmował pracowników, którzy w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku uzyskali wynagrodzenie wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
- f) nie ubiegała się i nie będzie ubiegała się o pomoc w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłaty na rzecz ochrony miejsc pracy;

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.

⁶ Dalej: WUP.

⁷ Numer 14000/CV-19/13637308.

⁸ Dalej także: FGŚP.

⁹ Dalej: wniosek.

¹⁰ Uchwała nr 189/2020 Zarządu PKP Cargo SA z dnia 2 czerwca 2020 r., uchwała nr 52/VIII/2020 Rady Nadzorczej PKP Cargo SA z dnia 5 czerwca 2020 r.

¹¹ W rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.).

- g) nie zamierzała skorzystać ze zwolnień w opłacaniu składek na Zakład Ubezpieczeń Społecznych¹², o których mowa w *ustawie COVID-19*;
- h) odprowadzała składki na ubezpieczenie społeczne od wynagrodzeń pracowników ujętych w wykazie pracowników dołączonym do wniosku;
- i) zawarła porozumienie z określonymi warunkami i trybem wykonania pracy w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy, o których mowa w art. 15g ust. 11 ustawy,
- j) sporządziła wykaz pracowników uprawnionych do świadczeń wypłacanych z FGŚP.

W dniu składania wniosku o przyznanie świadczeń Spółka nie była zobligowana do złożenia do WUP porozumienia z określonymi warunkami i trybem wykonywania pracy w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy i wykazu pracowników uprawnionych do świadczeń z FGŚP.

(akta kontroli str.11-17)

Stosownie do art. 15g ust. 11 *ustawy COVID-19*, Spółka zawarła z przedstawicielami związków zawodowych porozumienia w sprawie określenia warunków i trybu wykonywania pracy w okresie trzymiesięcznego obniżonego wymiaru czasu pracy, które przewidywały m.in.:

- obniżenie wszystkim pracownikom wymiaru czasu pracy o 10%, jednak nie więcej niż do 0,5 etatu;
- obniżone wynagrodzenie nie będzie niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- wynagrodzenie obniżone na podstawie porozumień nie będzie niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę;
- dodatki naliczane od wynagrodzenia zasadniczego będą naliczane od pomniejszonego wynagrodzenia zasadniczego, a dodatki zależne od wykonywanej pracy będą naliczane na zasadach określonych w Układzie Zbiorowym Pracy;
- w okresie obowiązywania porozumień obowiązywał trzymiesięczny okres rozliczeniowy czasu pracy;
- Spółka nie będzie wypowiadać umów o pracę z przyczyn nieleżących po stronie pracownika.

Porozumienia zostały zawarte we wszystkich zakładach spółki w dniach 11-13 maja 2020 r.¹³ i przekazane do okręgowego inspektora pracy zgodnie z terminem wskazanym w art. 15g ust. 12 *ustawy COVID-19*.

(akta kontroli str. 17-18, 25-39, 72-77)

Dofinansowanie przysługiwało przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 lub 2 *ustawy Prawo przedsiębiorców*, u którego wprowadzono przestój ekonomiczny lub obniżony wymiar czasu pracy w związku ze spadkiem obrotów gospodarczych w następstwie COVID-19. Przez spadek obrotów rozumiano zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym, lub wartościowym w okresie dwóch kolejnych miesięcy co najmniej o 15% lub w okresie jednego miesiąca nie mniej niż o 25%.

¹² Dalej: ZUS.

¹³ Porozumienia ze związkami zawodowymi zostały zawarte w PKP Cargo SA Śląski Zakład Spółki w dniu 11 maja 2020 r., w Centrali PKP Cargo SA, PKP Cargo SA Centralny Zakład Spółki, PKP Cargo SA Dolnośląski Zakład Spółki, PKP Cargo SA Północny Zakład w dniu 12 maja 2020 r., oraz w PKP Cargo SA Zachodni Zakład Spółki, PKP Cargo SA Południowy Zakład Spółki, PKP Cargo SA Wschodni Zakład Spółki.

PKP Cargo SA przeprowadziła analizy obrotów gospodarczych w ujęciu ilościowym, o których mowa w art. 15g ust. 9 pkt 1 *ustawy COVID-19*. Analizy przeprowadzono we wszystkich jednostkach organizacyjnych Spółki w okresie dwóch miesięcy poczynając od 26 marca 2020 r. w stosunku do analogicznego okresu 2019 r., a następnie wykonano zestawienie zbiorcze. Wykonanie transportu towarów w analogicznych okresach 2019 r. i 2020 r. wykazało łącznie spadek z 15 847,4 tys. ton w 2019 r. do 11 526,4 tys. ton w 2020 r., co daje łącznie spadek o 27,3%, przy czym spadek wynikający bezpośrednio ze skutków COVID-19 określono na poziomie 2 624,4 tys. ton, co stanowiło 16,6%. Prezes Spółki wyjaśnił¹⁴, że statystyka przewozowa była oparta o dane z listów przewozowych zarejestrowanych w systemach informatycznych PKP Cargo SA. Zakres dat był wyznacznikiem kiedy dana przesyłka została przyjęta do przewozu. Następnie dane te zostały przekazane do komórek handlowych celem oszacowania jaka część spadku wolumenu przewozów była spowodowana sytuacją wywołaną epidemią COVID-19. Na podstawie przeprowadzonych rozmów z klientami oraz korespondencji email oszacowano spadek przewozów, który był wynikiem epidemii. Dane statystyczne przedstawione przez Urząd Transportu Kolejowego potwierdzają spadki przewozów towarowych pod względem masy przewożonych towarów i wykonanej pracy przewozowej zarówno dla Spółki jak i całego rynku kolejowych przewozów towarowych. Obroty z przewozów towarowych dla rynku przewozów kolejowych za miesiące kwiecień-maj 2020 r. w stosunku do dwóch analogicznych miesięcy 2019 r., według danych Urzędu Transportu Kolejowego, wykazały spadek o 15,6%.

(akta kontroli str. 9-76, 82-87, 578, 585)

Zgodnie z art. 15g ust. 3 *ustawy COVID-19*, warunkiem uzyskania dofinansowania był brak zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FŚGP, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca III kwartału 2019 r. Spółka uzyskała potwierdzenie z ZUS o niezaleganiu z zapłatą świadczeń na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy i FŚGP dla wszystkich zakładów Spółki odrębnie oraz z Mazowieckiego Urzędu Skarbowego o niezaleganiu w podatkach¹⁵. Wobec Spółki nie rozpoczęto postępowania upadłościowego.

(akta kontroli str. 11-21, 30, 35, 41, 47, 53, 63, 70, 76, 86-87, 585-604)

PKP Cargo SA sporządziła wykaz pracowników przewidzianych do objęcia dofinansowaniem i na tej podstawie oszacowano wartość dotacji. Wykaz obejmował 16,3 tys. pracowników. Maksymalne wynagrodzenie pracowników objętych wsparciem nie przekraczało równowartości 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego¹⁶, tj. wartości 15,9 tys. zł, zgodnie z art. 15g ust. 7 *ustawy COVID-19*.

(akta kontroli str. 22-24, 78-81)

W umowie o wypłatę świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19¹⁷ ustalone zostały zasady wypłaty

¹⁴ Pismo z dnia 10 stycznia 2022 r., znak: CCL.950.5.2021.

¹⁵ Zaświadczenie na dzień 20 września 2019 r.

¹⁶ Zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 12 maja 2020 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale 2020 r. (M.P. 2020 r. poz. 412), przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2020 r. wyniosło 5331,47 zł.

¹⁷ Dalej: umowa.

środków, obowiązki beneficjenta oraz warunki udokumentowania wykorzystania i zwrotu środków. Beneficjent był zobowiązany do wykorzystania środków zgodnie z celem, na jaki uzyskał wsparcie. Zobowiązał się również, że w okresie pobierania przez pracownika świadczeń, o których mowa w art. 15g ustawy COVID-19 pracownikom objętym świadczeniem, nie wypowiedzie umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika. Powyższy warunek dotyczył również osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu Cywilnego¹⁸ stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, jeśli z tego tytułu podlegają obowiązkowi ubezpieczenia emerytalno-rentowego. Data początkowa obowiązywania umowy została wyznaczona na dzień przekazania pierwszej transzy dofinansowania, co nastąpiło 26 czerwca 2020 r., natomiast rozliczenie miało nastąpić w terminie 30 dni po upływie okresu objętego wsparciem (1 czerwca – 31 sierpnia 2020 r.), tj. do dnia 30 września 2020 r.

Zgodnie z §9 umowy dotacji obowiązywała ona od dnia przekazania beneficjentowi pierwszej transzy dotacji. WUP przekazał środki finansowe do PKP Cargo SA w trzech równych transzach po 34 140,1 tys. zł w terminie 26 czerwca 2020 r., 1 lipca 2020 r. oraz 19 sierpnia 2020 r.

Rozliczenie dotacji zostało złożone do WUP 29 września 2020 r. Wykazano w nim kwotę 98 298,9 tys. zł, która obejmowała łączną wartość dofinansowanych wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy w kwocie 83 841,6 tys. zł (85,3%) oraz składek na ubezpieczenie odprowadzanych przez pracodawcę 14 457,3 tys. zł (14,7%). Beneficjent dokonał zwrotu niewykorzystanej części dotacji w dniu 29 września 2020 r. w kwocie 4 121,3 tys. zł (4,2%). Dotacja została rozliczona w terminie zgodnie z §9 umowy o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 11-24, 603-604)

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Spółki¹⁹ pracownikowi przysługuje miesięczne wynagrodzenie za wykonaną pracę wynikające z kategorii jego zaszeregowania i stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, odpowiadającej tej kategorii oraz inne składniki wynagrodzenia. Pracownikowi zatrudnionemu w niepełnym wymiarze czasu pracy przysługiwało wynagrodzenie miesięczne i inne składniki wynagrodzenia w wysokości proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy, określonego w umowie o pracę. Pracownikowi przysługiwało m.in. prawo do dodatku funkcyjnego, dodatku za staż pracy, prawo do premii oraz deputatu węglowego²⁰, które stanowiły stałe składniki wynagradzania uwzględnione do rozliczenia dotacji.

(akta kontroli str. 78-79, 82-571)

Na próbie 50 pracowników ujętych w rozliczeniu dotacji, stwierdzono, że:

1. Wszyscy pracownicy byli zatrudnieni na podstawie umowy o pracę, w tym jedna osoba na czas określony; pracownicy byli zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy z wyjątkiem ośmiu osób.
2. Wysokość wynagrodzeń była zgodna z art. 15g ust. 6 i 7 ustawy COVID-19, przy czym w stosunku do 11 pracowników wysokość wynagrodzenia brutto za maj 2020 r. w przeliczeniu na pełen wymiar czasu pracy, było niższe niż wysokość

¹⁸ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm).

¹⁹ Zasady wynagradzania pracowników w PKP Cargo SA zostały określone m.in. w *Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy dla Pracowników Zatrudnionych przez Zakłady PKP Cargo SA* z dnia 29 października 2004 r. z późniejszymi zmianami, regulaminach premiowania wprowadzonych odrębnie dla poszczególnych Zakładów Spółki, uchwałach Zarządu PKP Cargo SA w sprawie zasad wynagradzania kierowników jednostek organizacyjnych PKP Cargo SA i ich zastępców, kierowników komórek organizacyjnych i ich zastępców oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach samodzielnych, procedurach funkcjonowania programu zarządzania przez cele.

²⁰ Dodatek stały, wypłacany w formie ekwiwalentu pieniężnego.

minimalnego wynagrodzenia za pracę tj. 2,6 tys. zł brutto²¹. Prezes Spółki wyjaśnił²², że wynagrodzenie ww. pracowników w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy tj. za okres od czerwca do sierpnia 2020 r. było *obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy*. Jednocześnie Prezes Spółki przekazał dokument *Informacja w sprawie warunków pracy w okresie obniżonego wymiaru czasu pracy* oraz karty wynagrodzeń tych pracowników. Pracownicy z wynagrodzeniem niższym niż minimalne wynagrodzenie za pracę otrzymywali również zmienne składniki wynagrodzenia i/lub dodatek wyrównawczy. Na tej podstawie potwierdził spełnienie warunku ujętego w art. 15g ust. 6 ustawy, z uwzględnieniem art. 6 ustawy o *minimalnym wynagrodzeniu za pracę*.

3. Rozwiązano osiem umów o pracę z powodu:
 - wypowiedzenia umowy o pracę przez pracownika – trzy osoby,
 - przejścia na emeryturę – dwie osoby,
 - wygaśnięcia umowy o pracę – jedna osoba,
 - porozumienia stron – jedna osoba,
 - zgon – jedna osoba.
4. Wszystkim pracownikom w okresie objętym dotacją obniżono wymiar czasu pracy o 10%, stosownie do porozumień ze stroną związkową oraz zgodnie z art.15g ust. 8 *ustawy COVID-19*.
5. W rozliczeniu dotacji do obliczenia wysokości wynagrodzeń przyjęto stałe składniki wynagrodzenia w zależności od przepracowanego stażu oraz stanowiska, takie jak: premia regulaminowa, deputat węglowy, dodatek stażowy oraz dodatek funkcyjny w wysokości zgodnej z naliczeniami ujętymi w systemie kadrowo – płacowym SAP HR.
6. Wszystkim pracownikom zostały naliczone składki od ubezpieczeń społecznych.
(akta kontroli str. 82-571, 580-581)

W okresie przygotowania i składania wniosku i rozliczenia, Spółka napotkała następujące trudności:

- 1) ograniczenia techniczne w kwestii przesyłania wniosku/dokumentów drogą elektroniczną ze względu na małą pojemność skrzynek internetowych na stronie www.praca.gov.pl;
- 2) ograniczenie do 2 tys. wierszy w arkuszu Excel w kalkulatorze przeznaczonym do wyliczania środków pomocowych oraz ich rozliczenia.

Problem został rozwiązany poprzez rozdzielenie danych do kilku mniejszych plików i zwiększenie maksymalnej liczby pracowników w kalkulatorze rozliczenia do poziomu pozwalającego na uwzględnienie liczby pracowników większej niż 2 tys. pozycji.

(akta kontroli str. 5-6)

WUP zwrócił się w dniu 18 grudnia 2020 r. do Spółki o przekazanie zestawień danych stanowiących podstawę wystąpienia z wnioskiem o wypłatę świadczeń z tytułu ochrony miejsc pracy z FGŚP na dofinansowanie wynagrodzeń pracowników

²¹ §1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1778) w związku z art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2020 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

²² Pismo z dnia 17 grudnia 2021 r., znak: CCL.950.4.2021.

objętych obniżonym wymiarem czasu pracy. W dniu składania wniosku Spółka z mocy obowiązujących przepisów nie była zobligowana do ich złożenia. W dniu 4 stycznia 2021 r. Spółka przesłała stosowne dokumenty poprzez portal www.praca.gov.pl. Według stanu na 17 grudnia 2021 r. WUP nie poinformował Spółki o wynikach weryfikacji rozliczenia, o której mowa w art. 15g ust. 17b ustawy COVID-19.

(akta kontroli str. 82-87, 572-580)

Na koniec 2019 r. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 3 601,4 mln zł oraz stratę netto w wysokości 8,3 mln zł. Zatrudnienie wyniosło 17,3 tys. pracowników oraz 29 na podstawie umów cywilnoprawnych.

Na koniec 2020 r. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości 3 061,9 mln zł (spadek o 539,5 mln zł, czyli 17,6% w porównaniu z końcem 2019 r.) oraz stratę netto w wysokości 174,8 mln zł (wzrost o 166,5 mln zł). Zatrudnienie wyniosło 15,9 tys. pracowników (spadek o 1 351 pracowników, co stanowiło spadek o 8,5% w stosunku do poprzedniego roku) oraz 27 osób na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych (wzrost liczby takich umów o 2, tj. 7,4%).

Przez dziesięć miesięcy 2021 r. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w wysokości [...]2³ zł. Było to mniej o [...] zł (14,6%) w porównaniu do analogicznego okresu 2019 r., ale więcej niż w analogicznym okresie 2020 r. o [...] zł (2%). Strata netto w końcu października 2021 r. wyniosła [...] zł i była niższa o 372,7% niż w tym samym czasie w 2019 r. W końcu października 2021 r. Spółka zatrudniała 15,2 tys. pracowników (mniej o 2,2 tys. pracowników, tj. o 12,6% niż w 2019 r. oraz mniej o 1,1 tys. pracowników, tj. o 6,7% w porównaniu do stanu z końca października 2020 r.) Zatrudnienie na umowach cywilnoprawnych wyniosło 29 osób (spadek o jeden, tj. o 3,3% w porównaniu do stanu z końca października 2019 r. i wzrost o trzy, tj. o 11,5% według stanu na koniec października 2020 r.).

(akta kontroli str. 3-18)

W latach 2020-2021 (do grudnia) Spółka pozyskała wsparcie finansowe związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem negatywnych skutków COVID - 19 w łącznej wysokości 102 420,2 tys. zł, wykorzystała zaś 98 298,9 tys. zł. (96% otrzymanych środków). Wsparcie pozyskane przez Spółkę na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 przyczyniło się do poprawy rachunku wyników Spółki w okresie 2020-2021, a uzyskana z FGŚP kwota zmniejszyła stratę netto na koniec 2020 roku.

W okresie objętym wsparciem z FGŚP w Spółce rozwiązano umowy o pracę łącznie z 442 pracownikami, z których:

- 335 uzyskało uprawnienia emerytalne,
- 30 rozwiązało umowy za porozumieniem stron,
- 25 pracowników wypowiedziało umowę o pracę w terminie ustawowym,
- 16 pracowników orzeczono niezdolność do pracy wskutek choroby,
- 16 pracownikom wygasły umowy,
- ośmiu pracownikom rozwiązały się umowy o pracę wskutek upływu czasu na jaki zostały zawarte,

²³ Wyłączono informacje stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233). Wyłączenia dokonano w interesie PKP Cargo S.A. W dalszej części wystąpienia w nawiasach kwadratowych [...] dokonano wyłączenia informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa.

- z ośmioma pracownikami rozwiązano umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika,
- czterem pracownikom wypowiedziano umowy o pracę w terminie ustawowym z przyczyn leżących po stronie pracownika.

W okresie obowiązywania umowy o nr 14000/CV/13637308 Spółka nie rozwiązywała umów o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika.

(akta kontroli str. 2-10, 82-87, 579-581)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, 14 kwietnia 2022 r.

Kontroler
Agnieszka Siwczyk
Specjalista kontroli państwowej

/ - /

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora Maciej Maciejewski
z up. p.o. Wicedyrektora
Michał Wilkowicz

/ - /